In 16692 dy

Prof. univ. dr. CRISTIAN IONESCU

STUDII DE DREPT CONSTITUȚIONAL

LUMINA LEX
2001

II 16692 dy

Prof. univ. dr. Cristian Ionescu

C-225296V

Studii de drept constituţional

225296
UNIVERSITATEA
„DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 1

LUMINA LEX
2001

CUPRINS

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI (aspecte istorice) 3
CONCEPTUL DE PRINCIPIU CONSTITUŢIONAL. TRĂSĂTURI DEFINITORII 11
PRINCIPIUL SUVERANITĂŢII POPORULUI-FACTOR STRUCTURANT AL DEMOCRAŢIEI CONSTITUŢIONALE 18
Putere politică şi putere de stat (delimitări conceptuale) 18
Raportul între puterea politică şi puterea de stat 22
Principalele teorii privind suveranitatea 25
Precursori ai principiului suveranităţii poporului 30
Transpunerea la nivel constituţional a principiului suveranităţii poporului 38
PRINCIPIUL REPREZENTĂRII 43
ORIGINEA, NOŢIUNEA ŞI PROCESUL DE CRISTALIZARE A PRINCIPIULUI REPREZENTĂRII 43
Principalele teorii privind principiul reprezentării 54
ORIGINILE PRINCIPIULUI SEPARAŢIEI PUTERILOR ÎN STAT 64
Consacrarea principiului separaţiei puterilor în opera lui Montesquieu 76
Suveranitatea poporului şi separaţia puterilor în concepţia lui Jean-Jacques Rousseau 81
ORIGINEA ŞI TRĂSĂTURILE GENERALE ALE INSTITUŢIILOR POLITICE 84
CONCEPTUL DE STAT ŞI PROCESUL FORMĂRII STATELOR MODERNE ÎN SPAŢIUL EUROPEAN 102
ROLUL REPREZENTANŢEI NAŢIONALE ÎN SISTEMUL CONSTITUŢIONAL 124
ACTELE PARLAMENTULUI 139

Consideraţii generale. Categorii de acte 139
Conceptul de lege şi categoriile de legi 142
Conceptul de hotărâre. Categorii de hotărâri 146
Conceptul de moţiune. Categorii de moţiuni 148
Actele politice ale Parlamentului 151
PROTECŢIA CONSTITUŢIONALĂ ŞI REGULAMENTARĂ A MANDATULUI PARLAMENTAR 152
Incompatibilităţile 154
Imunitatea parlamentară 160
Independenţa opiniilor 165
PRINCIPALELE FORME DE INTERFERENŢĂ A INSTITUŢIILOR DE GUVERNARE ÎN STATUL DE DREPT 167
MODALITĂŢI DE ACŢIUNE ALE PUTERII EXECUTIVE ASUPRA PARLAMENTULUI 171
A. Desemnarea unor membri ai Parlamentului de către puterea executivă 171
B. Intervenţia puterii executive în organizarea internă a camerelor legislative 172
C. Implicarea directă a puterii executive în activitate Parlamentului 172
D. Prerogativele puterii executive privind finalizarea procesului legislativ 175
E. Dizolvarea Parlamentului 182
MODALITĂŢI DE ACŢIUNE ALE PARLAMENTULUI ASUPRA EXECUTIVULUI 184
A. Intervenţia Parlamentului în formarea Executivului şi în desemnarea unor înalţi demnitari ai puterii executive 184
B. Intervenţia Parlamentului în activitatea Executivului 184
C. Responsabilitatea penală a şefului statului şi a membrilor Guvernului 186
D. Retragerea încrederii acordate Guvernului 189
ROLUL ŞI FUNCŢIILE PREŞEDINTELUI ROMÂNIEI ÎN SISTEMUL CONSTITUŢIONAL ROMÂNESC 192
Locul instituţiei prezidenţiale în echilibrarea puterilor în stat 192
Atribuţiile Preşedintelui României 205
A. Atribuţii pentru exercitarea cărora Preşedintele „cooperează" cu alte autorităţi publice 206

B. Atribuţii pentru exercitarea cărora Preşedintele nu solicită „concursul" altor autorităţi publice 208
COMPETENŢA ŞI ACTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE 209
Controlul constituţionalităţii legilor înainte de promulgare (controlul anterior) 210
Controlul constituţionalităţii regulamentelor Parlamentului 213
Soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate (controlul posterior) 214
Respectarea procedurii pentru alegerea Preşedintelui României 218
Judecarea contestaţiilor care au ca obiect constituţionalitatea unui partid politic 219
Emiterea avizului pentru suspendarea din funcţie a Preşedintelui României 219
Constatarea existenţei împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcţiei de Preşedinte al României 220
Competenţa Curţii Constituţionale privind revizuirea Constituţiei 221
Alte atribuţii ale Curţii Constituţionale 221
Actele Curţii Constituţionale 221
CONCEPTUL ŞI CONŢINUTUL CICLURILOR CONSTITUŢIONALE ÎN EVOLUŢIA STATULUI ROMÂN 227
CLASIFICAREA REGIMURILOR POLITICE ÎN PRINCIPATELE ROMÂNE: TARA ROMÂNEASCĂ ŞI MOLDOVA 233
DEZVOLTAREA CONSTITUŢIONALĂ A PRINCIPATELOR ROMÂNE ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XVIII-LEA ŞI ÎN PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA. REFORME ŞI PROIECTE CONSTITUŢIONALE 240
Primele începuturi 240
Constituţia „Cărvunarilor" 246
Regulamentele organice 247
Reforme şi proiecte constituţionale în anul revoluţionar 1848 253
Convenţia de la Paris (7 august 1858) 255
CADRUL GENERAL AL SISTEMULUI CONSTITUŢIONAL OCCIDENTAL CONTEMPORAN 261
Constituţia – sursă fundamentală a unui sistem politic 261
Diversificarea sistemelor constituţionale contemporane şi criteriile de tipologizare a acestora 262
Conceptul de sistem constituţional 268

Fundamentele sistemului constituţional occidental contemporan 271
Concepţia occidentală despre om ca fiinţă socială 273
Principiul legalităţii 275
Concepţia occidentală asupra libertăţii 276
Democraţia şi pluralismul politic 279
Separaţia puterilor şi echilibrul între structurile de guvernare 283
Influenţe ale creştinismului asupra regimurilor politice contemporane 284
Tendinţe actuale în evoluţia sistemelor constituţionale contemporane 286

225296
UNIVERSITATEA
„DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 1